

niet voor goede, en indien voor goede, waarom dan ook niet voor den Heiligen Geest? Het „est Deus in nobis, agitante calescimus illo”; alle geniaal talent; alle echte poëzie en kunstzin; ook alle mantiek, toont toch dat een andere geest iets in den onzen doen kan. Zelfs zijn er onder menschen soms geesten, die anderer geest zoo geheel in hun macht boeien en onvrij maken, dat ze hen letterlijk als een doublure gebruiken van hun eigen wezen, of, sterker nog, hun eigen geest in heel een menschengroep verduizendvoudigen. Denk aan een Napoleon bij Austerlitz. Is het niet de ééne geest van dien korten man daar, die heel de phalanx zijner veldheeren, die al die duizenden ruiters als één machtig raderwerk doet wentelen om de spil van zijn wil. En indien nu op elk dezer terreinen, bij analogie, de mogelijkheid blijkt, om 's menschen psychisch en physisch wezen, door het indringen van een anderen geest in zijn geest, aan den wil van dien anderen geest dienstbaar te maken, waarom dan toch de mogelijkheid betwist, dat God de Heilige Geest dit-zelfde doe in goddelijken, d. i. absoluten zin. De Heilige Geest, zegt Jezus, zal „indachtig maken;” is dat niet een intellectueel vermogen, het geheugen, rechtstreeks in zijn dienst nemen? En zou diezelfde Heilige Geest dan ook niet even licht en zeker nieuwe, en welbewuste gedachten in 's menschen geest kunnen indragen? Gij zelf kunt toch immers zeer wel bewuste gedachten, die u eigen, maar aan een ander vreemd zijn, in dien anderen overbrengen? Daartoe spreekt ge. Maar wat nu is „spreken” anders dan een voortplanting van de gedachte uit uw ziel in de trilling der luchtgolven? en wat zijn die stem, die trilling der golven anders dan een geleiddraad, om die uit uw ziel komende gedachten op de gehoorzenuw van den toegesprokene te brengen? en wat is die gehoorzenuw weer anders dan een geleiddraad, om die uit uw ziel komende gedachte af te drukken op des anderen geest? Uw motorische zenuwen, die de spier van uw spraakorgaan in gang brachten, de luchtgolven die door die spieren in trilling wierden gezet, de sensorische gehoorzenuwen van den ander die door die trilling wierden aangedaan en ze voortplantten naar zijn geest, zijn dus altegader niets dan geleiders, die ge bezigt om den indruk van uw eigen geest over te drukken in den geest des anderen, teneinde alzoo in hem dezelfde klare bewuste afgeronde gedachte te doen opkomen, die eerst alleen in u was en nu pas in hem kwam. En waarom zou ook de Heilige Geest die aan deze tusschenschakels, aan deze geleiders van zenuwen, luchtgolven en spieren toch niet gebonden is, waarom zou God de Heilige Geest dan niet rechtstreeks vermogen, wat gij reeds middellijk kunt, en, ingaande in u, volkomen bewuste, nieuwe, afgeronde gedachten uit Zichzelf in uwen geest kunnen overplanten? Ik neem dus de schrijvers als geheel instrumenteel in den dienst van den Heiligen Geest,